

Predstavitev doktorske disertacije “Povezanost med osebnostno strukturo in učinkom psihiatričnega zdravljenja pri pacientkah z depresivno motnjo” (dr. Sana Čoderl Dobnik)

Peter Praper*
Inštitut za klinično psihologijo in psihoterapijo

Presentation of the doctoral dissertation “The association between personality structure and the effect of psychiatric treatment in patients with depressive disorder” (Sana Čoderl Dobnik, PhD)

Peter Praper
Institute for clinical psychology and psychotherapy, Ljubljana, Slovenia

Ključne besede: osebnostna struktura, Rorschachova diagnostika, depresivne pacientke, izid zdravljenja, recenzije

Keywords: personality structure, Rorschach test, depressive patients, treatment outcome, reviews

Čoderl Dobnik, S. (2015). *Povezanost med osebnostno strukturo in učinkom psihiatričnega zdravljenja pri pacientkah z depresivno motnjo* (neobjavljena doktorska disertacija). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za psihologijo (COBISS.SI ID 58597730)

Sana Čoderl Dobnik, univ. dipl. psihologinja in specialistka klinične psihologije, je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani dne 29. 9. 2015 pred komisijo v sestavi red. prof. dr. Darja Kobal Grum (predsednica), doc. dr. Maja Rus Makovec (članica) in red. prof. dr. Peter Praper (mentor) uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom “Povezanost med osebnostno strukturo in učinkom psihiatričnega zdravljenja pri pacientkah z depresivno motnjo”. Delo je bilo opravljeno pod mentorstvom red. prof. dr. Petra Praperja.

Delo naj bi dalo nekatere odgovore na vprašanja prognoze v klinični praksi dela s psihiatričnimi pacienti. Avtorica preverja, ali je osebnostna struktura depresivnih pacientk pomembno povezana z dolgoročno učinkovitostjo psihiatričnega zdravljenja. Ustavlja se tudi ob predisponirajočih dejavnikih, ki omogočajo iskanje preventivnih možnosti. Odločila se je za dolgo in zahtevno pot preverjanja, v želji doseči tudi klinično veljavnost rezultatov. Poleg ocenjevanja v okviru “teorije izbora postavk” in aplikacije izbranih vprašalnikov se je odločila za ocenjevanje strukture osebnosti s pomočjo Rorschachovega testa. To je od nje zahtevalo dolgotrajno dodatno edukacijo, poleg tega pa je pacientke z depresivno osebnostno motnjo spremljala skozi štiri leta psihiatričnega zdravljenja.

Odločitev za aplikacijo zahtevnega kliničnopsihološkega ocenjevanja osebnosti po Rorschachovi metodi, naslonjeni na najsodobnejšo varianto Exnerjevega modela, je zahtevala tudi odlično poznavanje najsodobnejših psihoanalitičnih konceptov razumevanja osebnostne strukture.

*Naslov/Address: red. prof. dr. Peter Praper, Inštitut za klinično psihologijo in psihoterapijo, Savlje 74c, 1000 Ljubljana, e-pošta: peter.praper@ikpp.si

Avtorici je uspelo izdvojiti pomembne napovedne faktorje napredka zdravljenja. Ocena osebnostne strukture, pridobljena z opisanimi kliničnopsihološkimi metodami, je pomemben napovednik psihosocialnega funkcioniranja, še posebej napovednik vedenja v letih po hospitalizaciji. Potrjena je hipoteza, da bo pacientkina osebnostna struktura pomembno določala njen način spoprijemanja z depresijo in vplivala na proces okrevanja. Rorschachove testne indikatorje lahko razumemo tudi kot prediktivne kriterije, kar omogoča razmislek o preventivnih programih na aktualnem področju depresivnih motenj.

Celo v svetovni literaturi redko najdemo primerljive raziskave z aplikacijo projekcijskih preizkusov in longitudinalnim spremljanjem. Pokazalo pa se je, da bi bila raziskava, omejena na aplikacijo osebnostnih vprašalnikov, tvegana, interpretacija pa omejena na okvire posamezne teorije. Sodobna aplikacija Rorschachovega testa vključuje multidimenzionalno, z normami podprto pot do ocene osebnostne strukture in je multiteoretična. Zato delo Sane Čoderl Dobnik ohranja vso kompleksnost in odpira množico novih, raziskovalnih in kliničnih vprašanj. Avtorici krepko pomagajo interpretirati rezultate njene bogate klinične izkušnje. Njeno doktorsko delo predstavlja izjemen in originalen prispevek, zelo pomemben za klinično in zdravstveno psihologijo kot znanost in stroko.

Prispelo/Received: 9.11.2015
Sprejeto/Accepted: 10.11.2015